

ri. **Amē dico vobis** descendit hic iustificatus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat exaltabitur.

AVG. de ver. do. Quia fides non est superborum sed humilium: promissis subiecit parabolā de humilitate: et supbia. vñ dicit. Dixit autē ad quos. qm se cōfidebāt tāq in fide et aspernabant cetera. para. istā. **THEO.** Quia. n. superbia plus q̄ alie passioes verat hominū mētes: tō crebrius de hac monet. Est autē supbia dei p̄ptus: quoniam. n. alii quis nō deo: s; sibi ascribit bona q̄ facit: qd ē aliud q̄ dei negatio: cā igit p̄sidentū in seipis nō aut totū attribuētūz deo: s; ob hoc et ceteros p̄tēntiū: parabolā pponit: on dēs q̄ iusticia q̄uis hoiez appropiet deo: si tñ assumat supbia ad infimū delectis hominē. vñ seq̄t. Duo. ho. ascē. in tēp. vñ oīa. vnus phariseus et alter publicanus. **GRE.** Diligentia quidē oīonis docuit nos p̄ vidua et uidicē: hic autē p̄ phariseū et publicanū docet nos: quō sint ei. dirigēda peccamina: ne sit instructuolū oīonis negociū. Cōdenatus ē aut phariseus cū incaute oraret. nā seq̄tur. Phariseus autē stas hec apud se orabat. **THEO.** Per hoc q̄ dicit. Stans: elatus eius animū notat: ipso. n. habitu supbissimus videbat. **BASI.** Dicit autē. Apud se orabat q̄ nō apud deū: q; ad seipm redibat p̄ peccatūz supbie: seq̄tur. n. Deus grās ago tibi. **AVG.** de v. do. Nō resp̄ hēdit: q; deo grās agebat: s; q; nō sibi addit cupiebat. Ergo iāz plenus es: iā abundas. nō ē q̄re dicas. Dimitte nobis debita nra. Quis ē igit qui imple obpugnat grām si reprehēdit qui supbe agit grās: Audiāt q̄ dicunt. Deus me hoiez fecit: ego me iustū facio. O peior et o ceterabili or phariseo q̄ supbe iustū se dicebat: s; tñ inde grās deo agebat. **THEO.** Attēde autē sermō oīonis pharisei. P̄mo nāq; dixit q̄i abierāt: deinde subiungit q̄ hēbat. Seq̄uit n. Quia nō sūz sicut ceteri hoiez: raptores: iniusti: adulteri. **AVG.** de v. do. Diceret saltē sicut multi hoies. Quid ē ceteri hoies: nisi oēs p̄ter ipm. Ego inquit iustus sum ceteri peccatores. **GRE.** xxiij. mo. Quattuor quippe sē species q̄bus oīs timor arrogantiū demonstrat: cū bonū aut a semetipis hīc se estimāt: aut si sibi datū dūp credūz p̄ suis se hoc accepisse meritis putāt: aut certe cū iactant se hīc qd nō hnt: aut despectis ceteris singulariter videri appetunt habere qd hnt. vñ et phariseus hīc bonoz sibi ope merita singulariter tribuit. **AVG.** de ver. do. Ecce autē ex vicino publicano maioris erat e. timoris occasio. Seq̄tur. n. Uel vt ē hic publi. q. o. Ego solus sūz. Itē de ceteris est. **CHRY.** Nō. n. faciauerat contentū eius tota humana natura: s; et publicanū aggressus ē. moderatius aut peccasset si publicanū excepisset. Nūc aut vno verbo et absentes inuadit: et vulnera p̄ntis lacessit. Nō ē autē gratia actio iuectiua alioz. Si regramis deo ipse tibi tñ sufficias: nec te ad hoies trāsferas: nec p̄ximū p̄demines. **BASI.** Discrepat autē elatus a conuiciatore sola habitudine. Is. n. in alios vitur cōiūz: hīc aut se mētis temeritate extollit. **CHRY.** Qui at alijs p̄ntat: sibi et alijs multa mala facit. p̄mo. n. audiētem reddīt peiorē: q; si sit peccator: sit letio: criminis inuēto collega: si sit iustus extollit: p̄ aliena crimina inductus de se magna putare. Secūdo cōiūz ecclesie ledit nō. n. oēs audiētes vituperant eū solū q̄ peccauit: sed ritu christiano p̄melias innectūt. Tercio dei gloriaz blasphemare facit: sicut. n. recte agentibus nomē dei glorificat: sic nobis peccatūz blasphematur. Quarto eū qui audiuit obprobria p̄fundit ipudenti orē eū et aduersariū faciēs. Quinto statuit se pene obnoxius: rebus platis q̄ sibi nō cōueniūt. **THE.** Expedit at nō solū declinare a malo: sed et agere bonū. Et iō cū dixisset. Nō sūz sicut adulteri: subiungit p̄ oppositū. Ieiunabis in sabbato: Sabbatū hī dicebat hebdomadaz ad vltimā diē q̄tis. Ieiunabāt. n. pharisei secūda et quinta feria sic igit ieiunia obiecti p̄ passionē adulterij. nō ex volupta

te et lasciuia. Rapacibus vero et iustis opposuit decimarū solutionē. Seq̄uit. n. Decimas de oīum q̄ possideo. d. Adeo rapinas et neq̄cias refugio: vt et mea cōtribum. **GRE.** xij. mo. Ecce ciuitatē cordis sui insidiābus hostibus p̄ elationē aperuit: quā frustra p̄ciunium et oīon clausit: Incautus munita sūt cetera: cū locus vnus de quo hosti patet adiūto munitus nō est. **AVG.** de ver. do. Quere autē in verbis eius: nihil inuenies qd deū rogauerit. ascendit quidem orare: noluit deū rogare: sed se laudare: et rogātū insultare. publicanū autē cordis conscientia remouebat: sed pietas applicabat. vñ seq̄tur. Et publicanus a lōge stans nolē. nec oculos ad celū leuare. **THE.** Quāuis aut publicanus stetit sic: vñ tñ ab ipso phariseo tā verbis q̄ habitu: necnō et corde p̄trito. nāz vñ batur oculos leuare in celū: celsus et indignos visionis superne eos qui maluerūt bona terrena spectare et querere: necnō et pectus tundeat. vñ seq̄it. S; p̄ciebat p̄cul suū: cor quodāmodo pungens cā cogitationū p̄tatur: necnō et excitās vt doimitans. vñ nō aliud q̄ dei p̄tationēz p̄cebat. Seq̄uit. n. Dices: Deus p̄cipuus eiō mihi peccator. **CHRY.** Audiuīt q; nō sūz velut hic publicanus: nec indignus. Et sed p̄punctus: et ceteri ille voluit querit hic medicinā. Nemo igit illud frigidū p̄ferat. vñ. Nō audeo: p̄do: osus sum nō possūz apire os. Tālis reuerentia est diabolica. **UL.** n. diabolus oblatēre bī fores accessus ad decum. **AVG.** de ver. do. Quid igit miraris si deus ignoscit: qm ipse agnoscit: de lōginoq̄ stabat: deo tñ appropinquabat: et eū dñs de ppe amēdebat. **Excelsus.** n. dñs et humilia respicit: nec oculos ad celū leuabat vt respiceret: tremebat cōscientia spem subleuante percutiebat pectus suū: penas de seipso erigebat: p̄p̄tēra oīs p̄ntem p̄cebat. Audistī superbū acusatōz: et audistī humilē reum. audi nunc iudicē dicētem: Amē dico vobis: descendit hic iustificatus in domum suā ab illo. **CHRY.** Seminos aurigas et duas bigas in stadio positas: tamō p̄fense. pponit in altera quidē iusticiā cū supbia: altera peccatū et humilitatē. et vides bigā peccati supere iusticiā: nō p̄p̄tēz v̄tutibus: sed humilitatis p̄uente. Tā vero deuicit nō fragilitate iusticie sed mole et timore superbie. nā sicut humilitas p̄ sui cōminemias peccatū p̄cedit superat: et saliens attingit deū: sic superbia ob sui molē de facili iusticiā deprimat. si ergo plura facta strenue geras: putas autē te posse p̄sumere tota caruiti oīonē. si vero mille feras in cōscientia fasses reatuū: et hoc solū de te credas q̄ es infimus oīum: multa obinebis in cōfiduciam. Et iō sue snie cām assignans subdit: q; oīs qui se exaltat humili et qui se humili exalta. Humilitas nō est multiplex ē. Est. n. quedā virtus humilitas: iuxta illū. Cōtritiū et humiliatum deus nō despicias. Est et humilitas ab criminis: iuxta illud: humiliat in terra vñ meā. Est et humilitas a peccatis et supbia et insatiabilitate et iactantia. Quid. n. humilior his qui se submitūt in diuitijs et potentatu et hec reputant magna. **BASI.** Similiter et exaltari laudabiliter contingit: qm. i. non humilia cogitas sed mens tua est per magnanimitatem et virtute creata. Tālis autē ai celsitudo ē eminentia in tristitia: terrenoz temporis: conuersatio in celis: et videtur huiusmodi mētis sublimitas eandem habere differentiam ad elationē quam arrogātia parit: quāz h; cōpulentia corpore huiusmodi dispositi ad inflationē carnis cum ex hydropoli tunc. **CHRY.** Hec igitur fastus inflatio ab ipis celis p̄p̄tē deprimere nō cauētem: humilitas vero et ab ipa abysso reatuū hominē sublimare. hec enīz p̄re phariseo publicanū saluauit. latrone ante apostolos duxit. illa vero in corpoream ingressa ē potestatem. Ceterum si iuxta de licia humilitas tam facile currit vt superbia iusticie transeat. si iusticie coniunxeris eā: quo nō ibit iusticia. Rursum si factus cōiunctus iusticie eā deprimere poterit: si iusticia

inuentus sit peccato: in quantam gehennam detrudet: hoc dico nō vī negligamus iusticiā: sed vt fastum videmus.

THE. Sz forsitā mirabitur aliquis: quō phariseus cū pauca verba sue laudis ptulerit cōdēnat. Job vero cū pluria fuderit coronat: **EO.** i. q. phariseus talia dicebat cū minādo alios: nulla rōne cogente: iob vero vrgētibz eū amicis 7 pcessuris premētibus coactus ē. prius virtutes referre ad dei gloriā: ne hoies desisterēt a pfectu vniū BE. Typice aut phariseus ē populus iudeoz q ex iustifi canonibz suis extollit merita sua: publicanus vero gentilis ēq longe a deo positus pset peccata sua: quoz vnus superbiendo recessit humiliatus: alter lamentādo appropinquare meruit exaltatus.

CH. Afferebant aut ad illuz infantes: vt eos tāgeret. Qd cū viderēt discipuli increpabāt illos. Iesus at conuocās illos dixit: **Sinite puulos venire ad me 7 nolite vetare eos. Talis ē n. regnum dei. Amen** dico vobis quicunqz non acceperit regnum dei si cut puer: non intrabit in illud.

THEO. Post predictaz humilitatē dñs docet p ea q fecit: no repellēs: sz gratatē puulos admittēs. vñ dicit: Affe rebāt at ad illū infantes vt eos tāgeret. **AVG.** d. v. do. Cui affertur tangendi nisi saluator: sed si saluator ē: saluadi offerunt illi qui veniunt saluū facere qd perierat: vbi illi pe ricat: quantum ad ipos pñet inocētes. Sed fm apostolo lum p vñ hoiez intravit peccatū in orbem terraz. Veni ant g p uuli vt languidi ad medicū: perdit ad redēptozēz **AM.** Dup aut aliquibus videri pōt: q discipuli dñm in fantulo adire prohibebāt. Sequit. n. Qd cū vide. disci. increpabāt illos. Ubi vel mysteriū intelligas vel affectū. Neqz. n. hoc inuidie aut in pueros mentis asperitate faci eant: sed sedule scrūtiniū obsequia dño deferbant: ne pprimere a turbis. Respuenda quippe ē vilitas nostra vbi diuinitatis iniuria ē. In mysterio aut qz prius saluari populu iudeoz ex quo fm carnem natū fuerat gestiebāt. Sicbat qdem mysteriū q vñsqz populus vocatio debe retur. Na 7 pro chanaan muliere supplicatū sz fortasse adhuc ordinē nesciebāt. vñ sequit. Iesus aut conuo. eos dicit. Sint. par. vñt. ad me: 7 nolite vetare eos: Talis est enī re. dei. Nō etas pferet etati: alioqn obesset adolesce re. Cur g pueros dicit aptos ēē regno celoz: fortasse quia maliciā nesciāt: fraudare nō nouerint: referre nō audeant scrutari: ignorēt opes: bonoz ē: ambitionē nō appetāt: sz nō ignorare ista virtus ē: sed cōtinere. Nō. n. virtus est nō posse peccare sed nolle. Nō igit puericia sed emula pu eris simplicitatis bonitas designat. **BE.** Un signanter dixit Talis: nō isto: vt ostēderet nō etate regnare sz mo res: 7 bis qui similes haberēt innocētiā 7 simplicitatē pre mia reprimēt. **AM.** Deniqz hoc saluator expressit di cēs. Amē dī. vo. qd cūqz nō acceperit re. dei sicut puer: nō intrabit in il. Quis puer imitandus est apostolis xpī: nisi de quo ysaias dicit: Puer natus ē nobis: q cū maledi ceret: nō maledixit. Itaqz in puericia ē queda venerabi lis mox senectus 7 in senectute inocēs puericia. **BASI.** Suscipiemus aut regnū dei vt puer: si dispositi fuerim. erga doctrinā dñi: vt puer in disciplina nequa qd dīcēs: nec disputas cū magistris: sed credibiliter 7 obediēter i bibens documēta. **THE.** Sentiliū ergo sapiētes queren tes sapiam in mysterio qd ē regnū dei: nec volentes hoc absqz fide syllogistice probationis admittere: merito ex cluit sunt ab hoc regno.

CH. Interrogauit eū qdā princeps dicēs. Magr bo ne: qd faciedo vitā eternā possidebo? Dixit at ei ie sus: Quid me dicis bonū? Nemo bonū nisi solus deus. Mandata nosti: Nō occides: nō mechaberis nō furtū facies: nō falsū testimoniū dices: bonora

patrem tuū 7 matrē tuā. Qui ait: Hec oīa custo diui a iuuetute mea. Quo audito iesus ait ei. Ad buc vñ tibi deest. Oīa quecunqz habes vende 7 da pauperibus: 7 habebis thesaurū in celo: 7 ve ni sequere me. His ille auditis contristatus ē: qz diues erat valde.

BEDA. Audierat princeps quidā a dño tm eos q pu eroz vellent ēē similes: regnū dei intraturos: atqz iō po scit sibi nō p parabolā: sed palā qbus opez meritis vitā eternā psequat exponi. vñ dicit: Et inter. cū qui. pñ. dī. Magr bo. qd faci. vi. eter. possidebo. **AM.** Tentatoz pñ cept iste magistrū bonū dixit q deū bonum dicere debu isset. Na sz in diuinitate bonitas sit 7 i bonitate diuinitas tñ addendo Magister bone: in portione bonū dixit: nō i vniuersitate. nā de in vniuersitate bonus: homo ex pte.

CIRY. Putauit aut se xpm capere duz vituperaret mo saicu pceptū: itroduceret vero sua statuta: accedit ergo ad magistrū 7 bonū eū nuncupans: dicit se velle doceri qz g tētatue qrebat q apprehendit sapiētes in astutia sua puenienter ei ridet. nā sequit: Dixit aut ei iesus: qd me dī cis bonū: nemo bonus nisi solus deus. **AM.** Nō bonū se negat: sed deū designat: bonus quidē nō ē: nisi plenus bonitatis: q si quē moueat: q nemo bonū: moueat 7 illō nisi deus. q si a deo filiū non excipit: vñqz nec a bono xps excipit. nā quō nō bonus ex bono natus: arbor. n. bona fructū bonos facit. Quō nō bonū cū bonitatē sua substantia ex pte assumpta nō degnauit i filio q nō degnauit i spū: Spi ritus tuus inqz bonus deducet me in terrā rectā. q si bo nus spiritus qd excepti a filio: bonus vñqz 7 ille qui tradī dit. Itaqz qz legisperitus est iste qui tētat: sicut i libro alio demonstrat. Et bene dixit. Nemo bonus nisi vnus deus vt admoneret qz scriptū ē. Nō tentabis dñm deū tuū: sz magis confiteretur dño qm bonus. **CHRY.** Vel aliter Auarū quidē dicere hūc pñcipē nō verebor: nā hoc chā stus ei impropert: tentatoz autē mime. **TY.** Ergo cū dicit: magister bone qd faciedo 7c. q. d. Bonus es digna re me responso in eo q quero doctus sum vetus testamē tum: te tñstantiozē video nō pmitte tērrā sed predi cantē regnū celoz. Dic g mihi qd faciendo vitāz eternā potero possidere: Intentionē igitur atēdens saluator: qz fides ē via ad opera: cū dixisset ille Quid faciā: hac que stione omīta in notitiā fidei eum ducit. velut si quis in terrogaret medicū qd comedā: ille ostēderet q deberet ci bū precedere: 7 iō eū ad patres remittit dicens. Quid me dicis bonū: nō q ipse bonus non ē: erat. n. bonū ex bo no patre germen: bonus boni filius. **AVG.** de con. euā. Pot aut videri distare aliquid q fm mattheum dicitur. quid me interrogas de bono: quod ad illud magis refer ri pōt: quod ait ille querēs. Quid boni faciā? Ibi. n. 7 bonū nō iauit: 7 interrogatio ē. commo distime intelligitur vtrunqz dictū qd me dicis bonū: 7 quid me interrogas de bono: qd ad illud magis refert pōt. **TY.** Deniqz post q docuit cognitionē dei subiungit: Mandata nosti. q. d. qñ prius deū noueris: tūc optime qres qd faciā. **CHR.**

Expectante aut pñcipe audire xpm dicente. Recedas a mandatis mosaiciis 7 meis attende: ad mosaica eū mittit vñ sequit. Nō occides: non mechaberis. **THE.** Primo quidem lex ea corrigat ad que facilius labimur: vt mecha ri: cuius incentiuū ē in iurīsecum 7 naturale: 7 occidere: qz immanis belua furoz. Sed furtū 7 falsū testimoniū culpaz raro contingit incurrē: sed 7 grauioza illa existunt. 7 ideo secūdario furtum 7 falsū testimoniū ponit: vt rarius fal tentia 7 leuioza. Sequit. n. Non furtū facies. non falsum testimoniū dices. **BASI.** Nō ē aut intelligendū fures ēē solum burfay incitozes: vel latrocinātes in balneis. Sz 7 si qui duces legionūz statuti vel commissi sibi regimī ne ciuitatū aut gentium: hoc quidē furtim tollunt: hoc vō

ut ac publice exigunt. **TY.** Sed videas in non agendo precepta cōsistere: qm̄ si mechatas nō fueris: castus es. si nō fureris: benivolus. si falso nō testeris: veridicus. Atq̄ de virtutē tam facillē p bonitatem statuentis. Nā mali fugam ingerit: nō boni excreitū: quilibet aut quies quolibet ē faciliō opere. **THEO.** Sed qz in parēs pmitte: requāq̄ magnū sit crīmē raro tñ accidit. Post oia poi: l: Donoza patē tui: et matrē. **AM.** Est aut hono: nō solū bono:ificē: sed et largitatis. Dono: n. ē de ferre p meritis. pascē patrē tuū: pascē matrē: et si pauperis: adhuc nō reddidisti dolores et cruciatus quos p te mater passa ē. Illi debes qd habes: cui debes qd es: quātū iudiciū si pascat ecclesia quos tu pascere nolis. Sed dices: Quod crā parentibus collaturus: ecclesie mallē conferre. Non querit deus donū de fame parentū: sed ut pascendos scriptura dicit parentes: ita pp deū relinquendos: si impediunt deuote mentis affectum. **Sequitur.** Qui ait: Hec omia custo. a iuuentu. mea. **HIE.** Mentis adolescens. Si. n. qd postpositū ē in mandatis: Diliges primum tuum sicut te ipsū: opere cōplectet: quō postea audiens: Uade et vade oia que habes: et da pauperibus tristes abscessit: **BE.** Nō ē putandus eē mētus: sed simplicitate ut vixerit. i. ex terius eē confessus: alioquin nequāq̄ marcus diceret: qz iesus intuitus eū dilexit eum. **TY.** Odit aut consequenter dñs qz si aliquis vult testamētū pegerit: pfectus nō est: sed deest ei sequi xpm̄. vñ subditur. Quo audito iesus ait ei: adhuc vñ tibi deest: oia quecūq̄ habes vade et da pauperibus: et habebis thesaurū i celo. q. d. Queris quō sit possidenda vita eterna: sparge facultates pauperibus et obtinebis illā. Parua sunt q impendis: magna que recipis. **ATHANA.** Nō. n. mundū despicientes putem? grandia qdem abdicasse: qz tota terra ē in pparatione celī breuissima: quāq̄ si totū terre dñaret: ei abrenunciātes: nihil dignū esset in pparatione regni celozum. **BE.** Quicūq̄ ergo pfectus eē voluerit: oportet vendere que habet: nō ex pte sicut ananias fecit et saphira: sed totum. **THEO.** vñ dicens: Oia que habes. summa: paupertatē suadet. **Sigd.** n. restituerit: illius seruus ē. **BASI.** Nō tñ docet facultates vendere: eo q nāliter sint piane: alioqui creatura dei nō eēt. vñ eas non tāq̄ malas abdicere: sed disponere monuit. et p dēnnatur: aliquis: nō qz eas possidet: sed qz eis abusus ē: quo sit ut facultatē fm mandata dei dispensatio: et crimina delectat regnum cōferat. vñ subdit: Et da pauperibus. **CHRY.** Poterat quidē deus alere pauperes: et sine hoc q nos miseremur cor: qz vult oia tes dilectione astringi accipientibus. **BASI.** Dicite aut dñō. Da pauperibus: puto non expedire cuiq̄ negligent gerere: sed oia diligenter disponere: pcpue p seipm̄: si ex parte se hēat: sin autē p eos de quibus cōstat q fideliter et prudenter disponāt: maledictus. n. qui negligent perficiat opera dñi. **CHRY.** Sed illud querit quō erogare cū crā pauperibus perfectionis eē videt: paulus aut absqz dilectione hoc asserit esse imperfectū: sed valde consonat qd subiunxit. Et veni sequere me. quod ostendit ex dilectione esse. In hoc. n. cognoscet oēs q mei eritis discipuli si dilectionē habueritis adinuicē. **THE.** Cum paupertate. n. ceteras quoqz virtutes homin habere oportet. ob hoc ait: Et veni sequere me. i. in ceteris esto meus discipulus: iugiter me sequaris. **CIRY.** Princeps aut ille vñ recentis capax non fuit: vetus vter existeret: sed tristitia ruptus ē. vñ sequitur: Disille auditis cōtristatus ē: quia diues erat valde. **BASI.** Mercator non tristatur in nundinis paciscendo q possidet: acquirēdo sibi opozuna. Tu vero tristar puluere dāns: ut acquiras vitam beatam. **Videns aut iesus illum triste factū dixit.** Quod difficile qui pecunias hnt in regnū dei intrabunt. Facilius ē enim camelum p foramen acus transire: qz diuītē intrare i regnū dei. Et dixerunt qui

audiebāt: Et quis pōt saluus fieri? **Ait illis.** Que impossibilia sūt apd hoies: possibilia sūt apd deū. **Ait at petrus.** Ecce nos dimisim oia et secuti sumus te. **Qui dixit eis:** Amē dico vobis: nemo ēq reliquit domū aut parentes: aut fratres aut vxorē aut filios aut agros pp regnū dei: et nō recipiat multa plura i hoc tpe: et i seculo futuro vitā eternā.

THE. Quoniam diues audita opum abiectione tribuitus fuit: oīs admiranter locutus ē. Dicitur. n. Vides mte. ill. tri. fa. dixit. Quam difficile q pecu. hnt in re. dñs tra. Nō dicit impossibile ē eos intrare: sed difficile. pnt enim per diuītias adipisci superna: sed difficile ēq vltio siores sūt visco diuītis: et vix euellitur animus occupat ab eis: sed subsequenter ut impossibile hoc indicat cum dicit. facilius ē. n. camelū per foramen acus transire: vñ uītē intrare i regnū dei. Tōmē qd in greco ponitur equi uocuz ē ad animal qd camelus dicitur: et ad rudem quocūqz ergo modo intelligas impossibile est. Quid igit ostendendum ē. primo quidē q reuera ita se habet. Aliud. n. ē diues: aliud economus. nam diues est qui sibi refert diuītias. Economus vero sine dispensato: qui ad opoz alioz has tenet. **CHRY.** Ab: a quidē possidebim opoz pauperibus: et qui iuste eas possident. quasi suscipientes a deo dispensant in diuītis mandatis. qui vero contra deum acquisierunt: et in expendendo faciunt illud idē meretricibz et parasitis dantes: vel humi abscondentes: qz nō vñ ipendentes. Nō ergo phibet diuītis opoz bus famulari. vult vt necessarijs vtamur eis: nō vt cultodiamus: nam famuli ē custo dñe: sed domini dispensare: si conseruari eas vellent: non tradidisset eas hominibus: sed sineret in terra iacere. **THEO.** Porro attendas illū q diuītē quidem impossibile dicit saluari: possidentē vñ diuītias difficile: quasi dicat: diues qui caput ē a diuītis et famulari eis non saluabitur: habens vero illas. i. qui eis dominatur vix saluabitur cā humane fragilitatis. Co natur. n. nos o labol supplāre: quoadusqz possidem vñ uītias et difficile ē auferre decipulas eius. iōqz bonis ē paupertas et quasi tēratione carens. **CHRY.** Nulla enī ē diuītiaz pmoditas aia patiente penuria: nec leio paupertatis: aia diuītis affluente. Si aut diuītis indicat ē nullus egere: et paupertatis indigere palaz ē q magis ē pauperē facit magis ditescere. facili ē. n. qz quis i paupertate qz in diuītis opes contēneret. n. talis ē ambitus vt per magis habere sedet. Sed per hoc psequitur magis accendi: sicut ignis qm̄ maiorē suscipit cā: qz autē mala vident ē iopie cōia sūt: qz vero diuītiaz ppta sit cap. **AVG.** de que. euan. Diuītē q hic appellat cupidū rerū temporalium: et de talibus superbiē: his diuītibus contrarij sūt pauperes spiritu quoz ē regnū celoz. **Orpheus** aut facilius ē xpm̄ pati p dilectoibus seculi: q dilecto res seculi ad xpm̄ posse conuerti. Cameli. n. nomine se intelligi voluit qz sponte humiliatus infirmitatis nre onera sustulit: p actū aut punctiones significat: per punctiones dolores in passione susceptos: foramē aut acus dicit angustiam passionis. **CHRY.** hic aut sermo quasi grauius transcendebat discipuloz virtutē. vñ sequitur. Et dixerunt qui hec audiebāt: Et qz pōt saluus fieri: hoc dixerunt discipuli nō de se sed de toto mundo timentes. **AVG.** de que. euan. Cū at incōparabiliter maior sit turba pauperū que diuītibus perditis pōt saluari: intellexerunt oēs q diuītias amāt: et si adipisci nequeāt in diuītis numero occupari. **Sequit.** Ait illis: que impossibilia sunt apud hoies: possibilia sunt apud deum. Quod non ita intelligendum est quasi diues euz cupiditate et superbia in regnū dei sit intraturus. sed possibile ē deo vt a cupiditate et superbia ad charitatē et humilitatē conuertatur. **THEOPH.** Apud hoies ergo quoz serpit intentio ad terrena: impossibilia est

bilis est salus ut dicitur: et apud deum vero possibilis est. Cum enim homo consiliarium habet deus: iustificatio nec vocinas paupertatis imberit: necno eius auxiliu inuocet hoc fiet possibile. **CIRY.** Cōgrue aut dices cū multa prępserit: recōpensatione expectabit: qui vero parua possides ea abdicauit quid ei sperandū ē: q̄rere docebat. vñ sequitur: **Ait aut petrus:** ecce dimisimus oīa matheus addit: quid ergo erit nobis. **BEDA.** q. v. fecimus qd iussisti: qd igitur dabis nobis p̄mī. Et qz non sufficit dimittere oīa iungit qd perfectus ē dices: Et secuti sumus te. **CIRYL.** Illud aut necesse ē dicere: qz paucis abrenunciantes q̄tus spectat ad p̄positū dei et obedientiā pari lance cū opulenti pendunt: paribns vtētes affectibus: oī reꝝ quas possidet abieciōz vltro inferūt. vñ se quitur: **Amē dico vobis.** Nemo ē q̄ reli. dō. aut parē. aut fra. aut vxō. aut si. aut agros pp regnū dei et non recipiat mul. plu. in hoc tpe et in secu. futu. vitaz eternam. Eleuat ad acceptissimā sp̄e oēs audietes iuretur ad o. p̄mītes: oīū apponit sermōi amē. **Doctrina. n. diuina mundū vocat:** ad fidē xp̄i: forsitan aliqui respicientes parentes infideles noluerūt eos turbare veniendo ad fidē. et similis ē ratio alioꝝ germanoꝝ. **Deserūt aut quidā patrē et matres:** et totius parentele amōzē despiciūt pp amorem xp̄i. **BE.** Sensus igitur iste: qui pp regnū dei inquirēdū oēs affectus contempserit: oēs seculi diuitias delicias risusqz calauerit: multo plura in p̄mī recipiet. cuius finis occasione quidā iudaica mille annoꝝ fabulā post resurrectionē iustoz edificat: qm̄ oīa q̄ pp deū dimittimus multiplici nobis sint fenore reddēda et insuper vita eterna donāda. Nec videt in experti qz si ceteris digna sit reꝝp̄missio: in vxozibus nō iuxta alios euangelistas centenis: appareat turpi tūdo: p̄sertim cū dñs in resurrectione non cē nubendum testet. Et iuxta marcum ea que dimissa fuerint: in hoc tpe cū persecutionibus accipiēda confirmet: quasi illis mille annis abesse dogmatizant. **CIRY.** hoc ergo dicimus qz omīssis tp̄alibz et carnalibus multo maiora sibi aliqz vendicabit: qm̄ et apostoli euz pauca dimiserunt: obtinuerunt multiplicia dona charismatum: et celebres reputati sunt vbiqz: **Erūmus** ergo similes illis: si domam quis dimittat: recipiet mansiones supnas: si patrē: patrē hēbit celestem. Si a germanis recesserit in fratrem hunc recipiat xp̄s. Cū dimiserit plūgē: inueniet diuinā sapiāz aq̄ p̄creabit spiritalis fructus: inueniet hierusalem celestē q̄ ē mater nra. A fratribz et a sorozibz sui p̄positū glorioꝝ spiritali colligatis multo i hac vita gratiosiorē recipiet charitatē. **Assumpsit aut iesus duodeci et ait illis:** Ecce ascēdimus hierosolimā: et cōsumabunt oīa q̄ scripta sūt p̄ pphas de filio hoīs. **Tradet. n. gētibz et illudetur:** et flagellabitur et conspuetur. et postqz flagellauerint occidēt eū: et die tertia resurget. Et ipi nihil hoz itellerūt. **Et erat verbū istud abscondituz ab eis: et nō intelligebant que dicebantur:**

THE. p̄uidens saluator ex passione sua discipuloꝝ aīos turbandos: eis longe ante et passiois sue penā: et resurrectionis sue gloriā p̄dicit. vñ dicitur: **Assumpsit aut iesus. xj. et ait illis.** Ecce ascē. hiero. et consum. omnia q̄ scrip. sunt per p̄rophe. de filio hoīs. **BE.** p̄uidēs enim quosdam hereticos futuros qui xp̄m dicerēt legi p̄phetisqz docuisse p̄traria: oñdit qz per p̄phetaz p̄sagia sue passiois et posterioris gloriē sit celebrata p̄fectio. **CHR.** Solum aut de passione cū discipulis confert. Non enīz oportebat hūc sermonē pluribus diuulgari: ne turbarentur. Ob hoc aut p̄dicebat discipulis: vt exercitati p̄ expectationē facilius sustinerēt. **CIRY.** Et vt sciant: quonāz passionem p̄ueniūt: et spontaneus ad eā accessit: ne dicerent: qualiter in manus hostiū incidit: qui nos p̄mittebat saluare. vñ seriatim ordinē passiois enarrat sub dēs

Tradetur. n. gentibus: et illudetur et flagellabit et conspuet. **CHRY.** Hoc isaias p̄dixerat dicens: **Obuli scapulas meas ad verbera: genas meas ad alapas: et faciem meā nō diuertī a sputoꝝ dedecore.** **Sz et crucis patibulū p̄dixit propheta cū ait:** Tradidit in mortem aīam suā: et cū scelera reputatus ē. vñ de hic subditur. **Et postqz flagella uerint occidēt eū.** Sed et resurrectionem eius dauid p̄dixit dicens. **Non derelinques aīaz meas in inferno. vñ hic subditur:** Et tertia die resurget. **ISIDO.** Admīro aut dementiam querentium cur xp̄stus ante tridūz resurrexit. si enim resurgeret tardius qz p̄dixerat: impotētie esset: celerius vero ē summe virtutis iudiciū. Si quē enim cum spoponderit suo creatori post triduum p̄solueret debitum: eadem die satisfaciētem viderimus non fallacem sed potius vt veridicū eum mirabimur. Dicā etiā qz non dixit se post tres dies resurrectū: sed die tertia. Habes parasceuen: habes sabbatum vsqz ad solis occasum: et post sabbatum resurrexit. **CIRY.** Discipuli autē nondum nouerant exquisitē qd prophete p̄dixerant: sed postqz resurrexit aperuit eis sensum: vt intelligerent scripturas. vñ sequitur: **Et ipi nihil hozum itellerunt.** **BE.** Quia enim discipuli eius vitā maxie cōsiderabāt eius mortem audire non poterant. Et quonā non solum hominem innocētem: sed et deum verū sciebāt: hūc nulloatenus mori posse putabant. Et quia parabolas eū sepe loquentem audire consueuerant quoniam aliquid de sua passione dicebat: ad aliud allegorice referendum eē credebant. vñ sequitur: **Erat autem verbum istud absconditum ab eis: et non intelligebant que dicebantur.** Iudei vero quia in eius necē conspirauerāt: qz de passione sua loqueretur dicens in ioanne: **Oportet exaltari filium hominis intelligebant.** vñ dixerunt: **Nos audiuius ex lege quia xp̄stus manet in cernu: et quomodo tu dicis.** **Oportet exaltari filium hominis.**

Factū ē aut cū appropinquaret hierico: cec' qdā sedebat secus viā medicās. Et cū audiret turbā p̄terēntē: interrogabat quid hoc esset. **Dixerunt aut ei:** qz iesus naçarenus transiret. **Et clamauit dicens.** Iesu fili dauid miserere mei. **Et qz p̄iebāt icrepabant euz vt taceret.** Ipse vero multo magis clamabat: fili dauid miserere mei. **Stās aut iesus iussit illum adduci ad se.** Et cū appropinquasset: interrogauit illum dicens: **Quid tibi vis faciā?** **At ille dixit:** Dñe vt videā. **Et iesus dixit ei:** Respice. fides tua te saluum fecit. et confessi vidit: et seq̄batur illū: magnificans deū. **Et omnis p̄cebs vt vidit dedit laudem deo.**

GRE. in hom. Quia carnales adhuc discipuli non valent capere verba mystēꝝ: veniūt ad miraculum ante eozum oculos cecus lumē recipit: vt eos ad fidē celestia facta solidaret. vñ dicit: **fa. ē aut. cū app̄o. hic. ce. qui. se. vi. medicās.** **THE.** Et ne incessus dñi eēt inutilis: in via fecit ceci miraculū: hoc documentum discipulis suis dāns: vt in oībus simus p̄ficui: et nihil sit i nobis ociosuz. **AVG.** de que. euā. Possemus de appropinquatibz hiericho sic intelligere: vt tam inde egressi: p̄pe tñ adhuc eēt ad eā ciuitatē: qd quidē minus v̄sitate dī. Sed tñ videri posset hoc dictum: qm̄ matheus egredientibus eis ab hiericho dicit illuminatos duos cecos qui iuxta viā sedebāt. De numero quidē nulla eēt qd si alter euangelistarum de vno tacuisset vnus reminiscens. nā et marcus vnū commemorat: cū et egredietibz eis ab hiericho dicit illuminatū: cuius et nomē dixit et patreꝝ vt intelligamus euz fuisse potissimū: alteꝝ ignotum: vt merito ille notus etiā solus decēter commemoraretur. **Sed qm̄ que sequuntur**

in euangelio fm lucam: apertissime ostendunt illud qd ipse narrat adhuc venientibus ipsis hiericho factus ee: nihil aliud restat intelligere: n si bis ee factu hoc miraculu semel in vno ceco: cu adhuc veniret in illam ciuitate: itez i duo bus cu inde egrediretur: vt illud vnum lucas: atez mat theus enarrat. **CHRY.** Multus aut erat populus circa ebristum et cecus cu quide non nouerat. sentiebat aut esse eu: et rapiebat p affectum: qd no haust aspectus. vn sub ditur. Et cu au. tur. pte. inter. qd hoc eer. Et oculi qdem fm opinionem loquebant. Sequit. Dixit. aut ei. q. ie. na. ca. transiret. Cecus vero vera clamabat: alia docef: et alia p dicat. Na sequit. Et cla. di. ie. fi. da. mi. mei. Ouis te docu it hec o ho: nu plegisti liberos priuatus luminibus. Unde igit nosti luminare mundi: vere dominus illuminat cecos. **CIRY.** In iudaismo aut nutritus non ignorauit: qd p genie dauid deus fm carnez nasceretur: et io ei vt deo lo quitur dicens. Miserere mei: hunc imitent qui in duo di uidunt xpm: hic. n. xpm tanq deu adit: et filium dauid cu nominat. **Dirent** autez instantia confessionis eius. **Qui** dam. n. eu confitentem fide compescebant. Sequit. Et qd pret. increpa. cu vt tace. Sed p inhibitiones huiusmodi non impediebatur eius audacia. **Nouit** n. fides oibus re pugnare: et in oia triumphare. vnde. n. e pro cultu diuino pudore deponere: na si ea pecunie sunt impudentes: non nulli pro ale salute no decet bonam induere impudentia vnde sequitur. Ipse vero multo ma. cla. fi. da. mi. mei. Si sit aut xpm vox inuocatus in fide: et inuocatus in fide re spicit. et ideo merito vocat cecum et accedere iussit. vn seqt. Stans aut iesus iussit illu adduci ad se. vt. i. q. p. fide eum tetigerat: appropinquaret et corpore. **Appropinqu** tez cecum dñs interrogat. Na sequit. Et cu app. inter. il. oi. Quid tibi vis facia: Dispensatiue interrogat: no qñ igno ras: sed vt sciret astantes qd no perebat pecunia: sz oñia efficaciam: vt a deo. vn seqt. **At il. oi. do. vt vide. CHR.** Uel qz calumniatores veritatis iudei possent dicere: vt i ceco nato: no e hic sed similis eius: v oluit vt cecus prius ostenderet defectu nae: et tunc cognoscat gratie maiestatem at vbi peritionis modum cecus explicuit: tunc cum summa maiestate precepit ei vt videret. vn sequit. **Et dixit il. ie.** Respice: qd redadabat in crimen pfidie iudeoz: quis. n. pphetaz talia dixit. **Aspice** in quid assumat medic? ab eo cui collata e sanitas. Sequit. n. fides tua te salu fecit pro fide. n. veniunt beneficia: diffunditur. n. gratia qua suscepit fides. Et sicut ab aliquo fonte hi qdes puis vasis modicu aque hauriunt: hi vero maioribus multu fonte non distinguere mensuras: et fm fenestras que aperiuntur magis vel minus splendor solis infunditur: ita fm capa citate intentionis haurit gra: veritur aut vox xpi in luce languentis: erat. n. verbu vere lucis. vnde sequit. **Et pñti** vidit. At cecus et ante beneficiu fide oñdit feruidu: et post beneficiu beniuolentia obseruauit. Sequit. Et seque. il. ma gnifi. deu. **CIRY.** Ex quo patet qd a duplici cecitate libe rabat: co: pozali. i. et intellectu. neq. n. glorificasset vt deu nisi vere vidisset: sed et alga factus e occasio glorifica di deu. **Seqt.** Et ois plebs vt vi. de. lau. deo. **BE.** Na so lum pro ipetrato munere lucis: sz et merito fidei impetra tis. **CHRY.** Hic aut necesse e querere cur xps demoni acum quide curati sequi volente prohibet: cecum aut illu minari sequete no phibet: sed neutru irrationale puto: il luz. n. munit preconie: vt ex sua pñtencia bñfactorie p dicer erat. n. excellens miraculu videre furiosum sane metis esse eu. **Cecum** vero pmitit sequi: qñ hierosolyma ascende bat p crucem pfecturus altuz mysteriu: vt recete bñtes mira culi metione: no exstimarēt eu infirmitate potius qm ma pati. **AM.** In hoc aut ceco typus populi gentilis e qd sa cramento dñico recepit amissi luminis claritate. Nihil at interest: vtrū in vno ceco medicina: an in duobus accipi at: qñ ex chaz et iaphet noe filijs origine ducēs i duob cecis duos generis sui pcedebat auctores. **GRE.** i ho.

Uel cecū ē genus humanū: qd sparente primo claritate superne lucis ignorans: dāmanōis sue tenebras pati. hiericho aut interpretat luna: que dum mēstruis monē tis decessit: defectu nre mortalitatis designat. Dū igit conditor noster appropinquat hiericho: cecus ad lumen redit: qz dñi diuinitas defectu nre carnalis susceperat: manus venus lumen qd amiserat recepit. **Qui** ergo cecus ne lucis claritate nescit cecus ē. Si aut iam redemptorem credidit qd dixit: Ego sum via: iuxta viam sedet. Si vero credidit: et exorat vt eternū lumen recipiat: iuxta viam se det et mendicat. Illi aut qui iesu venietez pcedunt: desi gnāt carnaliū desiderio p turbas: tumultusq vitioz: qui priusq iesus ad cor nostrū pueniat: dissipat cogitationes nram: et in ipsa nos nra oñe cōturbāt. Ipse vero magis clamabat: qz quāto grauior tumultu cogitationū premu mur: tāto oñi insistere arduus debem. Cū aut adbe turbas phantasmātū in oratione patimur: iesum aliqui tenus traſeuntem sentimus. Cū vero orationi vehemēt insistimus: deus in corde figitur: et lux amissa reparatur: vel transire humanitatis ē stare diuinitatis. **Cecū** igit cla mātē oñs trāsies auduit: stās illuminauit: qz p humani tē suā vocib nre cecitatis ppriēdo misertus ē: sed lumen nobis grē p diuinitatis potētā infudit. Ad hoc aut redi rit qd velut vt cor ad oñes exeret: peti. n. hoc vult qd nos petere et se pcedere pñoscit. **AM.** Uel interrogat cecū vt crederemus: nisi pñtē no posse saluari. **GRE.** in ho. Cecus aut a dño no auz: sed lucē querit. Et nos no falsas diuitias: sz lucē queramus: quā videre cū solis ar gelis possumus: ad quāz lucē via fides ē. vn ecce ceco ei Respice: fides tua te salu fecit. **Qui** videt et sequit: ho nū qd intelligit operat. **AVG.** de que. euan. Si aut hieri cho luna et ob hoc mortalitatem interpretamur: mori p pinquans dominus iudeis solis lumē euangeliū iussit predicari: quos significauit ille vnus cecus quē lucas co memorat: a morte aut resurgens atqz deſcēdes et iudeos et gentibus quos duos populos significare videtur vno cecū commemorari a mattheo. **CAXIX.**

Etingessius pambulabat hiericho. Et ecce vir noie zachee: et hic prin cept erat publicano: et ipse diues. Et querebat videre iesu quis esset: et no poterat pre turba: qz statura pusillus erat. Et pcurres ascendit i arbores sicomoz: vt vidret eu: qz ide erat transiurus. et cū venisset ad locū: suspiciens iesus vidit illum: et dixit ad cum zachee festinans descendere: qz hodie in domo tua oportet me manere. Et festinans descendit: et ecce pñt illi gaudens. et cum videret oēs murmurabāt dicentes: qd ad hoīem peccatozē diuertisset. **Et** aut zachee dixit ad iesum. ecce dimidiuz bonoz meoz do pauperibus: et siquid aliquis defrauda ui reddo quadrupli. **Aut** iesus ad euz. Quia ho die salus domui tue facta ē: eo qd et ipse filius sit abrae. **Venit** enim filius hominis querere et salu iacere quod perierat.

AM. zachee in sicomoro: cecus in via: quorum alie rum dominus miseratus expectat: alterū sue mansionis claritate nobilitat. de quo dicitur. Et ingressus iesus per amba. hic. et cc. vir noie zache. et hic erat prin. publica. et ipse diues. Et bene princeps inducit publicanoz. **Ois** enim de se desperet qñ iste peruenit ad gratiam: cui cecus ex fraude: et ipse qdē diues: vt scias oēs diuites auaros. **CIRY.** Sed zachee in his moram non traxit: sed fa ctus est dignus propitiatione dei: qui cecos illuminat: et longinquos